

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 K. 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetési díj: Háromhásos petit-sor egyszeri hirdetésre 30 fillér; többnapos hirdetésért jutányosabb. Nyíltér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A Sárosvármegyei Széchenyi-Szövetség megalakulása.

Impozáns és fényes sikerű volt május 26-ikán a Sárosvm. Széchenyi-Szövetség megnyitó-ünnepsége. A Kollégium nagyterme megtelt előkelő közönséggel, a kik láthatóan szívesen fogadták az új egyesület programját. Ott voltak: Semsey Boldizsár főispán és neje, br. Ghillány Imre és családja, Tahy József alispán, Krayzell Aladár polgármester, Uhlarik Mátyás tsvézi elnök, Bánó Aladár főjegyző, Ludmann Ottó, Roskoványi Miklós, dr. Máriássy Béla, dr. Csatóy Ágoston, Villecz János, Szinyei Merse Félix, Kadas Miklós, Kőszeghy József, dr. Flórián Károly és dr. Obetkó Dezső jogakadémiai tanárok, dr. Szlávik Mátyás és Draskóczy Lajos ev. theol. akad. tanárok, Gerbery Sándor gör. kath. esperes és számosan városunk és vármegyénk kitűnőségei közül, úgy gyönyörű hölgyközönség.

Az ünnepélyt az ev. theol. énekhar nyitotta meg, a Himnuszt énekelvén Egyed Aladár vezetésével. Ifj. br. Ghillány Imre elnök, az ülés megnyitásánál, röviden előadta a Szövetség megalakulásának okát és vázolta a Szövetség célját. A közönség tetszéssel honorálta szavait, a melyek után Fáy Elemér alelnök az O. Sz.-Sz. kiküldötteit: dr. Schandl Károlyt és Vöröss Jánost üdvözölte szép beszédben. Majd *Balpataky* József díszelnök tartotta meg ünnepi díszelőadását. Széchenyi föllépésének nagyszerű és korszakalkotó voltáról szólott, s ez eszmék tanulmányozására és követésére buzdította az ifjúságot. Utána dr. Réz Mihály díszelnök beszélt. Nyugodt, tartalmas beszédét nem egyszer zavarta meg lelkes taps s a végén percekig tartott a tetszésnyilvánítás. Széchenyi lángész volt — mondotta —, s a lángész szuverénitása örök. «Európaibb és magyarabbá lenni»: ez a helyes haladás. Ezt akarja a Széchenyi-Szövetség is. Az ifjúság nagyrésze a diplomáért küzd s nem a tudásért. Ezek a hazából élnek, de nem a hazáért!... Nelson szavaira utal, s elvárja, hogy: «minden magyar ifjú

teljesíti kötelességét». Ezután *Balpataky* József, a közönség érdeklődését megköszönve, az ülést bezárta. A gyűlés táviratilag üdvözölte dr. Berzeviczy Albertet, a Szövetség védnökét. Utána dr. Schandl Károly, az O. Sz.-Sz. osztályelnöke, a Szövetség tagjainak nagyhatalmú előadást tartott a Kollégium egyik tantermében. A Szövetség vezetősége következőképen alakult meg 21-iki közgyűlésén: Védnök Berzeviczy Albert; díszelnökök *Balpataky* József és dr. Réz Mihály; elnök ifj. br. Ghillány Imre, alelnökök Antal Pál, Fáy Elemér és Heincz Lajos; főtitkár Reisz Sándor, titkár Langos János; pénztáros Lévy Imre; jegyző Kizák Bertalan. Népjóléti osztályelnök Gál István. Közgazdasági osztályelnök dr. Kavalszky József.

A Fő-utca és a Szebeni-út burkolása.

Szabatosabban: most már csak a Fő-utca burkolása. Mert a városi tanács és a hozzá impozáns többséggel csatlakozó közgyűlés kimondták, hogy világért sem kell nekik a többi utcák burkolása, csak a Fő-utca kapjon «gála»-burkolatot.

A határozatot nem tudjuk másként megérteni, mint hogy a város kocsijáratát akarja istápolni a tengelyeket töréssel veszélyeztető, feneketlen gödröknek fentartásával, vagy hogy a tördöbetegek szanatórium-egyesületének akar konkurenciát csinálni utcáink Szaharájának további életbentartásával.

Ha a ZEITSCHRIFT FÜR TRANSPORTWESEN UND STRASSENBAU című, német szaklap füzeteit forgatjuk, bámulatosnak kell elismernünk a városi tanács könnyedségét, a melylyel eldöntötte, hogy az egyedül üdvözítő városi közúti burkolat az aszfalt és, isten neki, a kiskő.

Pedig hát az idézett szaklap és más organumok hasábjain igen bő és sokszor szenvedelmes viták folynak a kérdés fölött, és még a közismert német alaposág sem tudta e kérdést végleg eldönteni, a minek eredménye a német metropolisok utcáin látható, igen változó karakterű burkolási nemek.

Minden elmélet nélkül is megállapíthatók azok a

kívánalmak, a melyeket burkolattól követelni kell. — Ezek: legyen a burkolat könnyen, gyorsan megépíthető, fentartása lehető későn kezdődjék és akkor könnyen és olcsón legyen fentartható. Legyen lehetőleg zajtalan, pormentes, legyen tisztán tartható és — mindenekfelett — olcsó.

Ezen szempontok és a pénzügyi viszonyok összetevéséből születik meg helyesen minden burkolat.

Ha látnók, hogy a városi tanács ezen az úton jutott elhatározásához, kötelességünk lenne fáradságának eredményében megnyugodni. De nem így történt.

Ha komolyan kívánt volna minden egyes burkolati nemmel foglalkozni, akkor észszerűen legtágabbkörű árlejtsést tart, hol alkalmuk lett volna az összes burkolási módzatoknak fegyvereit összemérni, a tanács pedig könnyűszerrel leszüzhetné volna annak tanulságait. Természetesen itt kevesebb elfoglaltsággal kellett volna bírnia, mint a mit eljárásában tapasztaltunk. Mint tudjuk, a városi tanács eleve állást foglalt az aszfalt és kiskő mellett, és majd látjuk, hogy a kiskő itten is csak pictus masculus volt, mert joggal következtethetünk arra, hogy a tanács már eleve az aszfalttal volt eljegyvezve. Legalább erre vall, hogy a kérdés eldöntésére szűkebbkörű árlejtsést tartottak — a mit semmi sem indokolt — és szembehelyezkedtek a közszállítási szabályzat intézkedéseivel, a melynek 7. §-ában tüzetesen le van írva szűkebbkörű árlejtsést tartásának helye.

Ezen szakasz szerint ugyanis korlátolt versenytárgyaláson adhatók ki:

1. Olyan, nagyobb szabású, országos érdekű építmények, műtárgyak, tudományos, technikai vagy művészi ismereteket feltételező tárgyak és munkálatok, a melyeknek kivételét a siker kockázatát nélkül korlátlan versenyzésre bocsátani nem tanácsos.

2. Oly tárgyak és munkálatok, a melyeket a m. kir. kereskedelmi múzeum által a hazai beszerzési forrásokról kiadott czímtár, illetőleg az intézet által vezetett nyilvántartás szerint csak néhány (ötnél nem több) hazai iparos vagy gyáros képes gyártani vagy teljesíteni. Ez esetben ajánlattételre ezek valamennyien felhívandók.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Balpataky József ünnepi beszéde.*

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A társadalom, mint élő szervezet, folytonos, mozgásban van, fejlődik, halad s e szerint belső szerkezetében változik is. A fejlődés folytonosan tart s a társadalom lassabb vagy gyorsabb, kisebb vagy nagyobb átalakuláson megy keresztül.

Hazánkban az utolsó nagy átalakulás a múlt század derekán történt, mely átalakulást hazánk legjobbjainak vállalt munkája előzte meg.

Sok derék szellemi munkást mutathatunk föl ebből a korból, kik tehetségük és tudásuk színejavát irányították arra, hogy hazánk társadalmi rendjét a kor igényeihez képest átalakítsák.

Ezen jelesünk közül fényesen magaslik ki a gróf Széchenyi István nagy alakja, a kit a természet pazar kézzel ruházott föl azokkal a képességekkel, melyek alkalmasak voltak arra, hogy azoknak kifejtésével egy

* Előadta a Sárosvárm. Széchenyi-Szövetség 1910. május 26-iki közgyűlésén.

nemzet újjászületésének az épületét megalapozzák s fölépítsék.

Gr. Széchenyi István még katonai szolgálata idejében megindítja reformatori működését s 1825-ben egy, Isten sugallta elhatározásában tett lépésével megteremtí a M. Tudományos Akadémiát.

1826-ban elhagyva a katonaság kötelékét, csakhamar teljes erejével a nagy átalakulás munkájához lát. Aránylag rövid időközökön belül megírja három nagy munkáját: a «Hitel»-t, «Világ»-ot és «Stádium»-ot, melyekben lángszének intuíciójával határozza meg a teendőket, s a mely műveket a nagy költő szavaival jellemezhetem a legméltóbban, a ki azt mondta róluk:

«Hitel», «Világ» és «Stádium», ti három
Nem kézzel írt könyv, mely bölcsel, tanít,
De a lét és nemlét közti határon
Egekbe nyúló hármass pyramid.

Gr. Széchenyi István kimeríthetetlen munkásságot fejtett ki hazánk újjáalkotása körül, de később a közjogi követelések léptek előtérbe s a nemzet zöme az ezen követeléseknek szintén lángelméjű előharcosa, Kossuth Lajos köré csoportosult.

A rendek lelkes áldozatkészséggel járultak hozzá a reformeszmék megtestesítéséhez s a koronás király

a közjogi követeléseket is megadta és a törvényeket szentesítette.

Közbejött azonban a nagyszerű nemzeti harc és a nagy katasztrófa.

A rendek által alkotott társadalmi intézményeket az ellenség léptette életbe, úgy, a hogy ő jónak látta. Hogy politikailag miképpen tombolt, tudjuk. Bach úr ugyan a «Rückblick»-ben úgy politikai, mint gazdasági állapotainkat kitűnőnek találta, de a «Blick», Széchenyinek ez utolsó, nagy, szellemi föllángolása, ugyancsak semmivé tette a «Rückblick»-et.

1867-ben azután létrejött a kiegyezés s a kedvezőbb föltételek között társadalmunk életében is újabb korszak kezdődött.

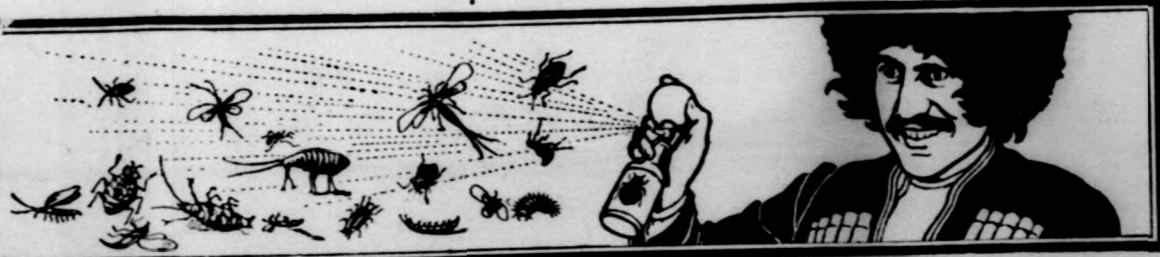
Nem tagadható, hogy az új korszak alatt mégis csak haladtunk.

De oly arányban haladtunk-e, a melyben képesek volnánk haladni, ha erőnket intenzívebb módon alkalmaznók, megfelel-e az eredmény a munkára fordított energiának s helyes irányban alkalmazzuk-e munkásságunkat?

Egyáltalában fordítunk-e oly gondot a szociális kérdések tanulmányozására, az e téren fölmerült szükségletek kielégítésének módzataira, mint azt kellene?

Zacherlin

de csakis üvegekben, ott, hol plakátjai függnek.

3. Oly tárgyak és munkálatok, a melyekre az első ízben hirdetett nyilvános pályázat alkalmával elfogadható eredmény nem volt elérhető.

4. Oly tárgyak és munkálatok, a melyek értéke vagy évi értéke egyazon iparág (mesterség) köréhez tartozó iparcikk- vagy munkanemben 5000 K. értéket meg nem halad.

Nyilvánvaló, hogy ezen négy pont egyike sem alkalmazható a jelen esetre, s ha figyelembe vesszük, hogy kiskő-burkolással az országban, tudomásunk szerint, három cég foglalkozik, míg a megtartott árlejtésre csupán egy lett meghíva, világos, hogy a tanács nem is akart a kiskő-burkolattal komolyan foglalkozni, valamint az előzők után természetesen, hogy csak a város érdekeit szíven viselő olyan bizottsági tag kell, a ki a város szőnyegen fekvő intézkedését megfőlebbezi és a kereskedelmi miniszter azt föltétlenül megsemmisíti.

Isten csodájásképen, a beérkezett egyetlen kisköves ajánlat is előnyösebb az aszfaltnál és a város mégis az aszfalt mellett dönt.

Miért? Mert neki «gála»-út kell. Legalább az aszfaltot annak tartja.

Tagadhatatlan, hogy zajtalanság és tisztántarthatóság szempontjából az aszfalt föltölteállónak látszik a kiskő fölött. Azért mondjuk, hogy «látszik», mert figyelembe kell vennünk speciális viszonyainkat. Szerencsére konkrét példával is előállhatunk. Tessék csak végigsétálni akár a mostani száraz időjárásban is a kiskövel burkolt Kassai-úton és az aszfaltos Lőcsei-úton. Vak, a ki nem látja, hogy a Kassai-út tisztább, mint a díszburkolatú Lőcsei-út.

De nem is lehet az másként ott, a hol a város, mondhatni, egyetlen köztisztasági szerve a jó Isten. Ő, a mint adja az esőt, azt a Kassai-út burkolatának résein lecsurgatja, míg a Lőcsei-út aszfaltján még a Mindenható sem tud egyebet tenni, mint hogy az ég könyeit megállítja, s hogy abból tapadó sár legyen, arról a beözönlő környékbeli szekerek hatásosan gondoskodnak.

Hogy pedig mi szebb, arra nézve hivatottabb esztétikusokat kellene meghallgatni; s meg vagyunk győződve, hogy egy Ruskin, Walter Crane, Brandes a vonalakat mutató, rakott burkolatot tartaná a monoton aszfalt fölött állónak. Gyakorlati szempontból szép és tisztántartható ideálisan az az aszfalt-burkolat, a hol az az utat egész szélességében borítja, míg a mi, a Fő-utca macskakő-tengerében végighúzódo aszfaltgilisztánk úgy fog festeni, mint a meztlábas parasztlányon a Chantacser-kalap.

Szó sincs róla, magunknak is imponált, a mikor egy berlini éjszakai munkások légiója jelent meg az Unter den Linden utcáján és a járda egész hosszában lyukacsos vascsöveket fektetve, az egész úttestet jótékony vízárral borították el, vagy a mikor Charlottenburgban nyári zápor után láttuk, hogy mint súrolják föl gummi-kéfékkel az aszfalt-kocsut oly tisztára, hogy, népiesen szólva, a galuskát lehetett volna róla megenni; de tudjuk mi jól, hogy nálunk a sóprógép a város háza lom-

táranak sötétjében póknak képzelet magát, és vizünk ivásra jó, ha van.

Még az aszfalt zajtalansága is problematikus kérdés ott, a hol a 6 méter széles aszfaltsáv mellett helyenkint 50—50 méter széles macskakő-burkolat terpeszkedik.

Finanziális szempontból pedig egyszerűen öngyilkosság az aszfaltburkolat mellett határozni városunknak. Pénzügyi tekintetektől független burkolási politikát folytatni csak gazdag városoknak szabad, vagy olyan városoknak kell, a hol idegenforgalmi és egyéb tekintetektől ez parancsoló szükség.

Jellemző, hogy a sokaktól a mi riválisunknak álmodott Kassa sem engedi meg magának ezt a fényűzést, hanem szerényen megelégszik kockakő-burkolattal.

A kezünk közt lévő adatok szerint a legelőnyösebb aszfalt-ajánlat és kiskő-ajánlat közötti összehasonlítást, ha mindkettőt közös 5-40%-os törlesztési bázisra és egyenlő, évenkénti 14- filléres fentartási járulékra számítjuk, a következőkben kapjuk meg.

A Fő-utca és a Szebeni-út aszfaltozása esetén annak létesítéseért és 20-évi fentartásáért fizet a város 50 éven át kerekén évi 17,000 koronát, míg kiskő alkalmazása esetén ezen annuitás 13,000 koronát tesz ki, a mi évenként 4000 korona különbséget eredményez és 50 év alatt kerekén egymillió korona túlfizetéssel jár. Nyilvánvaló, hogy a fenti 17,000-koronás ráta a várható 14,000 korona többlet-vámbevételben fedezetet nem találván, miután a város mégis aszfaltburkolathoz ragaszkodik, kénytelen csupán a Fő-utca burkolásával beérni, a miért ugyancsak 50 éven át, az évi, m.²-kénti 14- filléres fentartással együtt, kerekészámban évi 11,900 koronát fog fizetni.

Világos, hogy fentiek alapján mindkét utat kiépíthetné a rendelkezésre álló összegből kiskövel, de a városnak mégis «gála»-út kell.

De mi lesz, kérjük, 20 év múlva, a mikor aszfaltunk felmondja a szolgálatot és azt az egész Fő-utca hosszában meg kell újítani, és a terméskő-oldalburkolatok átrakását és részbeni pótlását kell majd eszközölnünk? Ugyebár még 30 évre le lévén kötve, aligha tévedünk benne, hogy a város akkori urai majd, kórusba állva fogják dalolni a közismert, érzelmes nótát:

«Ez az utca, bánat-utca,
Bánatkövel van kirakva . . .»

Minthogy pedig a «bánatkő» csak a nótában jó burkolatnak, a város kénytelen lesz szőrcsuhát öltve a miniszterhez járulni, hogy emelje újból vámdíjtételét, vagy, ha akkor még egyáltalán emelhető lesz, főlemeli a pótdíját.

Ellenben — ha csak a Fő-utczát is — kiskövel burkoljuk, az eddig elért, kerekén 100,000 korona megtakarítás — nem akarjuk olvasóinkat további számadatokkal fárasztani — bízást elegendő lesz a Fő-utczának kiskő-burkolattal való rekonstrukciójára.

Megjegyzendőnek tartjuk, hogy az aszfaltra beadott pótdíjajánlat alapján fenti számításokat 14- filléres fentartási járulékokkal számítottuk a helyett, hogy az eredeti ajánlat szerinti 40- filléres árákkal számítottunk volna.

Azt hiszem, hogy ezekre a kérdésekre sok tekintetben nemmel kellene felelnünk.

A vizsgálódás azt mutatja, hogy művelt osztályunk nem foglalkozik oly behatóan a szociális kérdésekkel, nem irányítja figyelmét a gazdasági problémákra, a mezőgazdasági és ipari munkásosztály viszonyaira oly mértékben, a milyenben azt a helyes haladás megkíváná, átengedvén ezen feladatok művelését azoknak, a kik hivatásuknál fogva foglalkoznak az említett kérdésekkel.

Ehhez hozzájárul még az is, hogy újabbban veszedelmes tanok kezdenek szárnyrakelni, a melyek egyesesen nemzeti létünket támadják meg. A munkások között elhintették a nemzetköziség jelszavát s a társadalmi tudomány művelőinek egyes frakciója pedig a tudomány nevében üzen hadat a nemzetiség, szerintök elavult, eszméjének.

Ezen frakció egyik írója azt mondja egyik cikkében:

«A széles néprétegek érdekeit akartuk felkarolni a kaszinó urai táplálása helyett, a természettudományt akartuk főlemelni a vallási babonák füstölgő oltáira, az emberszerető, földi morált a hierarchiák megköve-

sült és krisztusellenes osztályethikája helyébe és a szűk látókörű, elmaradt, dühös és vérgőzös nacionalizmus romjain meg akartuk alkotni a művelt népek testvéri köztársaságát.» Ezek után fölkiált a cikk írója: «Lehet-e ennél kábítóbb program és biztosabb diadalremény?»

Nos hát, t. hölgyeim és uraim, abban a megnyugtató hitben ringatom magamat, hogy aligha van önök között olyan, a ki az evoluzionista vagy raczionalista radikálizmusnak ezt a programját *ugyanolyan* kábítósnak tartaná, mint a cikk írója. Mert hiszen kábítósnak eléggé az, csak hogy más irányban! Arról pedig meg vagyok győződve, hogy az a biztos diadalremény hiú ábránd, mert ezek az urak egy utópiát dolgoztak ki fejtegetéseikben, mely élhet a tudományban mint a Morus Tamásé, de hogy az az emberi értelem által belátható időn belül meg is valósuljon, arra nincs kilátás.

Vagy talán van? Ezeknek az uraknak egyik vezéralakja egyik beszédében, rámutatva arra, hogy ők a demokrácia növekedésében és a választójog kiterjesztésében már gyakorlati eredményekre mutathatnak rá, azt mondja: «Ez ugyan a politikusok mestersége s

Ezen utóajánlat azonban a közszállítási szabályzat 28. §-ának e/ pontja értelmében figyelembe nem vehető, s így az aszfaltra vonatkozó számítási adatok még lényegesen rosszabbodnak.

Ennyit akartunk mondani, s meggyőződésünk, hogy a mennyiben akad városi bizottsági tag, a ki hasonló véleményen van, és a közgyűlés határozatát megfőlebbezi, úgy a kereskedelmi miniszter is nekünk fog igazat adni. Ha azonban minden bizottsági tagnak «gála»-út kell, ám legyen.

Piscator.

A Nagysárosi Múmalom közgyűlése.

Május 24-ikén tartotta meg a Nagysárosi Múmalom r.-t. rendkívüli közgyűlést br. Ghillány Imre elnökléte mellett.

A közgyűlés tárgya a múmalomnak a Borsod—Miskolczi Gőzmalom R.-társasággal való egyesülésének ügye volt. A közgyűlésen 80 részvényes vett részt, a kik 2018 részvényt s összesen 647 szavazatot képviseltek.

A közgyűlés megnyitása után az igazgatóság nevében dr. Schmidt Gyula igazgatósági tag szólalt fel, a ki a malomipar jelenlegi állapotát vázolván, reámutatott azokra a körülményekre, melyek a fúziót a részvényesek érdekében szükségessé tették. Egyben czáfolta azokat az érveket, melyek alapján ezt a fúziót a város, a vármegye és a részvényesek szempontjából hátrányosnak mondják. A felügyelő-bizottság nevében dr. Csatory Ágost nyilatkozott, a ki a felügyelő-bizottságnak az indítványhoz való hozzájárulását indokolta meg. Az indítvány ellen dr. Rosenthal Adolf részvényes szólalt fel. Helytelenítette a tervbevetett fúziót és ki nem elégtőnek mondotta azt az ellenértéket, melyet 1¼ borsod—miskolczi gőzmalom részvényvel, illetve 520 korona készpénzzel a beolvastó vállalat felajánlott. Schrecker S. L., a Borsod—Miskolczi Gőzmalom vezérigazgatója, ezután kimutatta, dr. Rosenthal Adolffal szemben, hogy a borsod—miskolczi-részvény belértéke valóságosan 420 korona. Az elnök ezután a több mint két óráig tartó vitát bezárta és elrendelte a szavazást.

Ennek eredménye a következő volt:

Az egyesülés mellett szavazott	62 részv.	540 szav.
az egyesülés ellen szavazott	3	19
a szavazástól tartózkodott	6	43
a szavazásnál már nem volt jelen	9	45

E szerint a közgyűlés nagy többséggel elfogadta az igazgatóság és felügyelő-bizottság indítványát s az elnök határozatilag kimondta:

1. a Nagysárosi Múmalom R.-t.-nak a Borsod—Miskolczi Gőzmalom R.-társasággal való egyesülését, a két társaság között létrejött, a rendkívüli közgyűlésnek bemutatott egyesülési szerződés értelmében;

2. hogy ezen, a két társaság között létrejött, Budapesten 1910. április 23-ikán, illetőleg Eperjesen 1910. április 26-ikán kelet egyesülési szerződést a Nagysárosi

így hozzák létre kerülőúton azt, a mire a szociológusok, a felhőben járó, de éppen azért onnan kicsit messzebbre látó filozófusok rámutatnak.»

Hát hiszen távol legyen tőlem, hogy ezen uraknak nagy tudását kétségbevonjam, s elfogadom, hogy messzebb látnak, mint a nagyközönség, de úgy találok, hogy az imént említett programmal jobb lesz egyáltalán a felhőkben maradniok.

A mi a vallás kérdését illeti, ezt nem bolygatjuk, hiszen a filozófus urak maguk is csak *más* vallást akarnának «a babonák füstölgő oltáira» emelni és mi azt tartjuk, hogy az emberek különböző vallás mellett egy társadalomban is a legjobban elférhetnek egymás mellett, ha egymás vallását tisztelgetben tartják. Dicsérheti tehát az Istent mindenki a saját módja szerint, azért elég buzgón s eredményesen működhetik közre a társadalom javára.

De a mi a nemzetiséget illeti, «e pontért harcolunk» velök. A nemzetiség oly kincstünk nekünk, melyet semmi áron oda nem engedünk.

Talán föl lehet vetni a kérdést, hogy lehetne-e egy nemzetet a nemzetiségéből úgy kivetkőztetni, hogy az a «művelt népek testvéri köztársaságát» megalapíthatná?

Sokat takaríthat

meg, ha férfi- és gyermek-ruha szükségletét

csak KASSÁN

Fő-utca 55. szám alatt

a színházzal szemben,

ERDÉLYI-nél szerzi be.

Az ár feltüntetve minden darabon!

Műmalom R.-társaságra nézve kötelezőleg elfogadja, jóváhagyja és a jóváhagyási záradékkal ellátni rendeli; végre

3. hogy az egyesülés végrehajtására, valamint az ennek folyományaként szükséges nyilatkozatok és engedélyek kiállítására a nagysárosi műalmi igazgatóságot felhatalmazza.

Schrecker S. L. vezérigazgató érdekes összeállításban mutatta ki egyes fővárosi és az érdekkörbe eső nagyobb vidéki malmok jövedelmezőségét. Ebben szembeállítja az 1878—1895. évek jövedelmezőségét az 1896—1909. évek jövedelmezőségével.

Ezerint átlagban jövedelmezett:	1878—1895.	1896—1909.
Bpesti «Concordia» malom . . .	4 ³ / ₁₀ %	1 ⁸ / ₁₀ %
„Erzsébet» . . .	9 ⁹ / ₁₀ »	3 ⁹ / ₁₀ »
„Első Budapesti» . . .	19 ¹ / ₁₀ »	13 »
„Lujza» . . .	11 »	2 ⁶ / ₁₀ »
„Molnárok és Sütők m.» . . .	13 ⁹ / ₁₀ »	3 ⁶ / ₁₀ »
„Viktória» malom . . .	10 ³ / ₁₀ »	7 ⁸ / ₁₀ »
„Henger» . . .	7 ² / ₁₀ »	3 ⁶ / ₁₀ »
Nagysárosi Műmalom . . .	10 ⁹ / ₁₀ »	8 ³ / ₁₀ »
Csányi Műmalom . . .	7 ¹ / ₄ »	4 ⁹ / ₁₀ »
Debreczeni «István» malom . . .	15 »	13 »
Borsod—Miskolczi Gőzmalom . . .	4 »	10 ⁶ / ₁₀ »

Megjegyzendő, hogy a «Concordia» malom ezen időszakban 1000-koronás részvényeit 100 koronára bélyegezte le;

az «Erzsébet» malom 300,000 korona veszteségét a tartalékalapból fedezte;

a Hengermalom 1.600,000 kor. részvénytőkéjét 600,000 kor.-ra szállította le;

a Nagysárosi Műmalom 3 évben részben osztalék-tartalékalapjából egészítette ki osztalékát;

az «István» malom az 1903—1905. évben a tartalék-alapból fizette az osztalékot és 600,000 korona veszteséget szenvedett.

Az egészségügyi közigazgatás feladatai.

Vasvármegye alispánja a következő, közérdekű körrendeletet intézte a járási főszolgabírákhoz és a polgármesterekhez:

„A községek területén a közegészségügyről szóló 1876: XIV. t.-cz. 140. §-ában elrendelt óvintézkedések végrehajtására s általában a köztisztaságnak megőrzésére kiváló gondot kell fordítani. E célból a rendőrkapitány, illetve a községi előljáróság a községi vagy körörvossal együttesen helyszíni vizsgálatokat tartassanak és szigorúan ügyeljenek arra, hogy az utcák, útak, közterek, vásárterek, udvarok és lakások tisztán tartassanak; hogy a házak eleje, piacok, vásárterek gyakorta söpörtessenek; a község belterületéről a posványok és állóvizek elvezetessenek; az udvarokból a trágyalé kifolyása megakadályoztassék. Köztisztaság tekintetében folytonos figyelem és gyakori vizsgálat tárgyai legyenek a korcsmák, kávéházak, községházak, cselédlakások, iskolák, gyárak, műhelyek, iparostelepek, köz- és magánhelyiségek, épületek udvarai. Kiváló gondot

Nem hiszem! Hiszen a legmagasabb kultúrát elért nemzetek is ragaszkodtak a nemzetiség eszméjéhez. A történelem azt bizonyítja, hogy a nemzetiség eszméje óriási föllendülésre képesíti az embert. Hogy csak a közvetlen közelben maradjak, fölemlítem a mi 48—49-iki szabadságharcunkat s rámutatok a németek 70—71-iki eseményeire és a náluk ezután bekövetkezett nagymérvű kulturái föllendülésre. Vegyük el ezekből a nemzetiség lelkesítő eszméjét, s kutassuk, vajjon a magyar vagy német nemzet képes lett volna-e nélküle az iszonyatos erő kifejtésre. Csak arra az eredményre juthatunk, hogy nem.

Ámde bizonyos, hogy az ily téves tan nagy zavart, bonyodalmat s veszedelmet okozhat s így az ellen föl kell vennünk a harcot.

Mindezek után azt hiszem, hogy az eperjesi Joghallgatók Testülete a leghelyesebb úton járt, midőn a haladásnak nemzeti irányban való fejlesztése céljából a Sárosvármegyei Széchenyi-Szövetséget megalkotta.

A Szövetség nagy Széchenyink nevével indul útnak, mert hiszen az ő neve maga — mint azt korszorús költőnk 50 évvel ezelőtt megjósolta — már «életető eszmévé finomult».

Az ő életének szép példaadása, erős fajszerteten alapuló bölcs munkái oly iránytűi a nemzet boldogulásának, melyeket követni dicső föladat.

Gróf Széchenyi István a békés fejlődés apostola volt s mi a békés idők békés eszközeivel akarunk dolgozni. Ha — a mit nem kívánunk — «kizökken az idő», majd az megteremti a maga embereit és eszközeit.

Azt mondja Széchenyi a «Világ»-ban:

«Megmutatni iparkodom, hogy a magyar erőktől

kell fordítani a kutakra, a melyek a nagy melegek beállta előtt minden községben megvizsgálandók és tisztítandók; különös figyelemmel kell lenni arra is, hogy a vödörök keresztvasakkal legyenek ellátva, s a kutak környékéről a szemét, iszap, trágya eltávolítottassék. A közutaknál közös ivóedények használata, a kutakból idegen vödörökkel vagy korsókkal való vízmerítés szigorúan tiltandó Figyelmeztessék a népet arra hogy a trágyalének a trágyatelepről való elfolyása és elszivárgása nemcsak közegészségi szempontból veszedelmes és ragályos betegségek előidézésére alkalmas, hanem gazdaságilag is káros, mert a trágyának gazdaságilag éppen legértékesebb alkotóeleme a trágyalé, a melynek elfolyásával a trágya termékenyítő hatása tetemesen csökken. A lakosságot a tisztaságra, szellőztetésre, a lakások gyakori kimeszelésére figyelmeztetni kell. A csendőrség s az előljáróság szigorú felügyeletet gyakoroljon az élelmiszerek jó minőségére, a kezelés tisztaságára; ezért a piacokat, mézártszókat, korcsmákat, boltokat, pékműhelyeket a hatósági orvosokkal együtt gyakran vizsgálják meg s az egészségre ártalmas és romlott élelmiszereket elkobozván, az elárúsítókat jelentsék föl. 1000-lakosú, vagy ennél népesebb községekben járványkórházat, kisebb községben pedig -kisszobákat kell bérleti úton is biztosítani. A járványkórházak és -kisszobák járásonként összeírandók és nyilvántartandók. Minden községben legyen hullaszállító-kocsi és hordágy, s gondoskodni kell két férfi- és két nő-ápolóról. Különös figyelemmel kell kísérni a gyakran előforduló hasihagymáz-megbetegedéseket. Az első esetekben a legszélesebb körű intézkedéseket kell megtenni a betegek elkülönítése és a fertőtlenítés körül. Koleramegbetegedés esetén a hatósági orvosoknak kötelességük a községben megjelenni, s az elrendelt intézkedések végrehajtásáról — kiváltképpen pedig a járványkórházak és -kisszobák biztosításáról, berendezéséről gondoskodni; ne elégedjenek meg azzal, hogy a kisszobákat és a járványkórházakat az előljárók egyszerűen kijelöljék, hanem azok be is rendeztessenek, s oly állapotba hozandók, hogy bármikor használhatóak is legyenek. Ezen rendelet végrehajtásának ellenőrzésével a vármegyei tisztviselő bízom meg, a főszolgabíró s polgármester uraktól pedig elvárom, hogy ismert ügybuzgóságukkal oda hatnak, hogy ezen rendszabályok pontosan és lelkiismeretesen foganatosíttassanak. Jelentéseiket június 20-ikáig bevarom.»

A magyarországi falvak s köztük Sárosvármegye népének sirlalmas egészségügyi viszonyai csakhamar jobbra fordulnának, hogyha az ilyen és hasonló rendeletek, valamint a közegészségügyi törvény egyéb rendelkezései is pontosan és lelkiismeretesen végrehajthatnának. Mert minden a végrehajtáson fordul meg. Hiányos, elavult törvényekkel és rendszabályokkal is lehet eredményt elérni a közigazgatás minden ágában, ha az exekutiva szervei és közegei ismerik, tudják és lelkiismeretesen teljesítik kötelességeiket.

pezsgő fiatal nép, mely csudálatos magasságra emelheti magát s minden lehet, ha közértelemességét s nemzetiségét tökéletesen kifejti.»

Velős rövidséggel van ebben kifejtve, hogy miképpen haladhatunk előre: közértelemességünk s nemzetiségünk tökéletes kifejtésével.

A Szövetségnek tehát az a célja, hogy az ifjúság értelmiségét növelje s nemzetiségét ápolja, az elhanyagolt társadalmi kérdéseket elméletileg és gyakorlatilag megösmérje, hogy ekként művelt ifjúságunk intellektuális erejét a haza javára gyümölcsöztesse.

Hogy célunknak helyesen megfelelhessünk, nagy gondot fog fordítani a Szövetség arra, hogy gróf Széchenyi Istvánnak a művei megösmerttessenek. Ezekkel a művekkel behatóan kell foglalkoznunk, hogy azoknak eszméi lelkünkbe fölszívódjanak, hogy igei megtermékenyítsék elménket a haza fölvirágoztatására irányuló tudással s megacélozzák tetterőnket, hogy az sohase szűnjék meg a nemzeti haladás munkájában közreműködni.

Ne legyen lelkesedésünk szalmaláng csupán, hanem nagy Széchenyink szelleme bátorítson minket a kitartó munkára, mert csak kitartó, szívós munkásság termi a biztos gyümölcsöt.

Széchenyi tanítása szerint egyesítsük erőnket és erőkön győzni fog.

S mindön a nagyközönséget arra kéném, hogy ifjúságunkat a kitűzött nemes cél elérésében támogatni kegyeskedjék, az ifjúságnak azt mondom, a költő szavait használva:

Karod erős, szíved emelkedett,
Előtted a tér, mely munkára hí,
Ifjúság küzdj, és bízza bizzál!

HIREK.

— **Kormányképviselők.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Sslávik Mátyás eperjesi evang. theol. akad. tanárt a békéscsabai, dr. E. Nagy Olivér egyetemi m.-tanár, kassai jogakadémiai tanárt az eperjesi kollégiumi és dr. Obetko Dezső egyetemi m.-tanár, eperjesi jogakadémiai tanárt a pozsonyi liceumi főgimnázium f. é. júniusi érettségi-vizsgálatain leendő megjelenésre és azokon a kormány képviselő-tére fölkérte.

— **Katonai szemle.** Lovag Ziegler Alfréd altábornagy, a kassai VI. hadtest parancsnoka, és Feichter Hugó vezérőrnagy, hadosztályparancsnok, vasárnap (május 22.) délután Eperjesre érkeztek. A tisztikar este a «Fekete sas»-ban díszvacsorát rendezett tiszteletükre. Másnap szemlét tartottak a helyőrség fölött.

— **A kir. kath. főgimnázium** 1910. évi rendes érettségi vizsgálatához elnökül a vallás- és közoktatásügyi minisztérium Timár Pál budapesti VII. külső ker. áll. főgimnáziumi igazgatót küldötte ki.

— **Elöléptetés.** A Ksod. vasút vezérigazgatósága Zsebrácsky Gyula iglói vasúti hivatalnokot a vasúti tisztviselők részére megállapított VIII. fizetési osztály 3. fokozatába nevezte ki.

— **50-éves lelkészi jubileum.**

Az eperjesi izr. kongresszusi hitközség vasárnap díszesen ünnepelte meg dr. Austerlitz Mayer főrabbi lelkipásztorkodásának 50-ik évfordulóját. A délszaki növényekkel, virággal és nemzeti, városi és vármegyei zászlókkal díszített imaházban megjelentek az állami, vármegyei, városi, katonai és tanügyi hatóságok képviselői; képviselve voltak: a törvénykezés, a róm. kath. és az ág. h. evang., az izr. orth. hitközség, az evang. Kollégium, a kassai izr. kongresszusi, valamint a sebeskellemesi izr. hitközség. Az eperjesi társadalom számos kiváló tagját láttuk ott. Az agg lelkész majdnem valamennyi híve és a karzatokon díszes hölgykoszorú zsúfolásig megtöltötték a templomot. Az ünnepély ima eléneklésével vette kezdetét, majd ájtatos zsolttár hangzott föl a karzatról, a mely után az agg lelkipásztor a szöszékre lépett. Lélekemelő és megindító volt beszédének egész folyamata, a melyet ifjú hévvel és kiváló nyelvezettel adott elő. Egy másik zsolttár eléneklése után a díszgyűlés vette kezdetét, melyen a hitközségi elnök, dr. Ferbstein Márk megyei főorvos nagyszabású beszédben ünnepelte a jubiléumot, mire a főrabbi válaszként üdvözlés. Uhlarik Mátyás törvényességi elnök a róm. kath. hitközség nevében mondta üdvözlését; Korbély Géza evang. lelkész az ág. h. evang. l. egyház és az Evang. Nőegylet nevében lendületes, magas szárnyalású beszédben köszöntötte föl; dr. Weiss Béla, a kassai izr. kongr. hitközség üdvözlését tolmácsolta; Landesmann Lipót a sebeskellemesi hitközség nevében beszélt; Semsey Boldizsár főispán a vármegye nevében, Kraysell Aladár polgármester a város nevében kért részt az ünnepélyből; dr. Tergina Gyula kir. tanfelügyelő méltatta a jubiléumot a közoktatás terén szerzett érdemeit, végül pedig Sautórisz Frigyes koll. igazgató az evang. Kollégium nevében mondta szívélyes üdvözlését. A Himmusz eléneklésével ért véget a szép ünnepély.

— **Egy tanító ünnepése.** Vajda Károly nagyidai igazgatót, 25-éves működéséből kifolyólag, a kassai járás tanítószága fényesen ünnepelte. Nemcsak a járás és környéke tanítószága, de az intelligencia, előljáróság és lakosság is kivette részét a szép ünnepelésből. Vajda érdemeit gyönyörűbbnél-gyönyörűbb beszédben méltatták. Ezen, kiváló szorgalmú és tehetséges tanító működése oly sokirányú, hogy páratlanul áll. Állítólag 21-féle hivatala, megbízatása van. Végtelesen is szereti községe, a melynek minden néven nevezendő szociális intézményét vezeti. A vendégeket bandérium fogadta, az iskola zászló- és virágdísz tölött, végül pedig 124-terítékű közebed zárta be az ünnepést.

— **Békenap.** Az eperjesi kir. kath. főgimn. május 18-ikán békenapot tartott. Ezen a béke jelentőségét Klecs Gábor r. tanár fejtegette.

— **Vallásos-esték.** Az eperjesi gör. kath. hitközség a hitgázsgoknak különösen az intelligencia körében való terjesztésére és annak a módnak jelzésére, a melylyel ezeket az életben kiválthatják, hat, népies vallásos-előadást rendezett a kir. gör. kath. tanítóképzőintézet épületében. 1909. október 24-ikén Gyulai Géza József tanítóképzőintézet tanár a szentmise lényegét és szertartását ismertette. Nov. 28-ikán Szémán István főgimn. hittanár a görög egyház történetét vázolta. 1910. jan. 9-ikén dr. Russnak Miklós theologiai tanár «A görög egyház szerepe a tudomány és az irodalom terén» czímen tartott előadást. Febr. 27-ikén Csabinyák

Mihály tvsz. jegyző a B.-Szűz tiszteletével és kegyhelyeivel ismertette meg hallgatóit. Márcz. 20-ikán dr. *Vojtovich* József kanonok az egyedül igaz keresztény tant hasonlította össze a tévelynek igazként látszó sok fajával. Ápr. 17-ikén *Petrássevich* Pál tanítóképzőint. tanár a katolikus világnézetnek az irodalomban való érvényesüléséről beszélt. A programokat ének, zene-pontok és szavaltatok tették változatosakká. Az esték sikerét mindenegyes alkalommal az óriási taps és a mindig nagyobb számú közönség érdeklődése mutatja.

— **Az eperjesi jogakadémia** tanári kara máj. 21-ikén, dr. *Mikler* Károly dékán elnöklése alatt ülést tartott. A dékán jelentette, hogy id. Bánó József, a ki a Kollégium és különösen a jogakadémia iránt végtelen szeretetet és áldozatkészséget tanúsított, s a jogakadémiának 1878-ban újból való megnyitása körül igazán elsősorú érdemeket szerzett, elhunyt. Közölte továbbá a dékán, hogy a temetésén a kar képviselőiben megjelent és a gyászoló család előtt a kar őszinte részvételét kifejezte. A kar a dékán jelentését helyeslőleg tudomásul vette és id. Bánó József emlékét jegyzőkönyvben is megörökítette. Hasonlóan őszinte részvételét fejezte ki a kar egyik tagjának, dr. *Rés* Mihálynak, a fölött, hogy nagybátyja, *Sándor* Kálmán, nyug. kir. ítélőtáblai bír. elhunyt. Az Eperjesi Joghallgatók Testülete bejelentette, hogy a Sárosvármegyei Széchenyi-Szövetséget megalakította. Minthogy a szövetség nem mint ifjúsági egyesület alakult meg, a mely a tanári kar jóváhagyása és a dékán felügyelete alá tartoznék, a kar a bejelentést tudomásul vette.

— **Köszönet.** A rokonérzés és jóindulat szíves megnyilvánulásaiért, melyekkel itteni lelkeskedésem 50-ik évfordulója alkalmából egyesek és testületek megtisztelni kegyesek voltak s melyeknek mind-egyike kedves és becses szívemnek, nagy számukra való tekintettel, ez úton mondok hálás köszönetet. *Dr. Austerlitz* M., rabbi.

— **Adomány.** M. G. úr, egy megnyert fogadásból kifolyólag, 20 koronát adományozott a szegénysorsú tanulók reggelijére. Fogadja ezen nemesszívű adományáért leghálásabb köszönetünket! Eperjes, 1910. május 24. *Vogel* Béla, az Ev. Gyámint. Nőegylet pénztárosa.

— **Házasság.** *Tahy* Zoltán honvédszámtiszt nőül vette *Szeghy* Kálmán tapolybesztercei földbirtokos (lak. Szegiháza) leányát, *Irént*. Az egyházi esküvő a tapolyhanusfalvai r. kath. templomban ment végbe.

— **«Dr. Austerlitz Mayer jótékonyági alapítvány»-t** gyűjtöttek össze az eperjesi izr. kongr. hitközség tagjai főrabbi-juknak vasárnap megtartott, 50-éves lelkeségi jubileuma alkalmából.

— **A Sárosvármegyei Takarékpénztár R.-t.** már folyó hó 20-ikától kezdve teljesen *jutalékmentesen* (minden levonás nélkül) beváltja a magyar koronajáradék f. é. június hó 1-jén esedékes szelvényét.

— **Az eperjesi kir. kath. főgimn. Máriakongregáció** máj. 29-ikén, d. u. 1/2, 3 órákor tartja felavató-ünnepélyét az intézet tornacsarnokában. Az ünnepi beszédet *Saly* Dezső VIII. o. tanuló, a kongregáció titkára, mondja. Megelőzőleg a kassai megyéspüspök a ferencziek templomában a tagok ünnepélyes fölvetelét foganasítja.

— **Gyászrovat.** *Rhódy* Alajos bártfai polgármestert, a ki harmincznyolcz évig szolgálta városát és ebből huszonhét évet mint polgármester, május 21-ikén délután nagy részvét mellett temették el. A temetésre Eperjesről is számos előkelőség jelent meg; így *Semsey* Boldizsár főispán, *Tahy* József alispán, br. *Ghillány* Imre, *Bornemisza* Lajos stb.

— **Pásztory** cs. és kir. udvari szállító *virágkereskedése* — Budapest, VIII., Rákóczi-út 3. — képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

— **Tanítói gyűlés.** A Sárosvármegyei Népművelők Egyesületének felsőtarcai járásköre május 19-ikén, Hétháron tartotta meg gyűlését. Istentisztelet után a tagok meghallgatták *Schödl* Emma héthársi óvónőnek gyakorlati tanítását. Ezután az állami iskola egyik tantermében *Chityil* Pál tanítóegyesületi elnök tartalmas beszéddel nyitotta meg a gyűlést. *Szlavkay* János nyársárdói áll. tanító gyakorla i előadást tartott a beszéd- és értelemgyakorlatokból, s különösen az alkoholizmusról és a pálinka káros hatásáról. Majd *Gajdos* János palonczai igazgató-tanító tanulságos felolvasása következett «A nőnevelés fontossága, s mit tehet e tekintetben a népiiskola?» címen. *Végh* Manó héthársi állami tanító «Reform a tanító- és tanítónő-képzők terén» címen olvasott föl. Úgy a gyakorlati tanításokat, mint a felolvasásokat beható bírálat után helyeseknek találták, s a gyűlés az illetőknek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A járáskör szerett elnöke, *Krauss* István, októberben meghalván, *Chityil* Pál ideiglenes elnök a tagokat felhívta, hogy elnököt válasszanak. Az ötétszorosított egyhangulag *Gajdos* János palonczai igazgató-tanítót jelölte ki, de ő, hivatkozva megrongált egészségére, az elnökséget — sajnálatra — el nem fogadhatta. Így a bizottság *Szlavkay* Manó kisszebeni igazgató-tanítót jelölte ki s a gyűlés öt egyhangulag köri elnökké meg is választotta. Jegyzőnek *Marschalkó* Béla, pénztárosnak pedig *Becski* Gyula kisszebeni tanítókat választotta. *Chityil* Pál nagy örömmel jelentette be, hogy a nemeslelkű *Péchy* Zsigmond, volt országgyűlési képviselő, a ki a sárosvármegyei népművelés ügyét igazán szívén viseli, s pár nap előtt az eperjesi «Tanítók Háza»-ra is 100 koronát adományozott, a magyar kultúra iránti meleg szeretetét újból azzal bizonyította be, hogy két pedagógiai pályatételt tűzött ki 50—50 korona jutalommal. Első tétel: «Mi módon lehet a gazdaságot magasabb fokra emelni, különös tekintettel a sárosvármegyei viszonyokra?» A második: «Mi módon lehet hazafias szellemben nevelni növendékeinket, összekötve vallás-erkölcsösséggel?» E két tételre a felsőtarcai tanítókörnek minden rendes tanító-tagja pályázhatik. Ezen szép adományért a gyűlés lelkesedéssel elhatározta, hogy az adományozónak jegyzőkönyvi kivonatban legmelegebb köszönetét fogja kifejezni. A gyűlésen jelen volt: dr. *Tergina* Gyula kir. tanfelügyelő, *Dobay* Béla főszolgabíró, úgy számos héthársvárosi és -vidéki vendég is. Gyűlés után úgy a tanító-tagok, mint a vendégek víg pohárköszöntők mellett, a késő éjjeli órákig, kedélyesen elmullattak.

— **Dr. Kunfi Zsigmond**, az eperjesi szocialdemokraták képviselőjelöltje, programbeszédét vasárnap (május 22.) tartotta meg. A pályaudvaron a Martinovics-kör tagjai és az itteni elvtársak fogadták. A Vigadó nagyterme érdeklődő közönséggel egészen megtelt. Kunfi főleg az általános választói-joggal foglalkozott.

— **A miniszter a Tanítók-Házáért.** A földművelésügyi miniszter — Sárosvármegye főispánjának fölterjesztése alapján — a tótsóvári m. kir. erdőhivatal utasította, hogy az épülőben levő, eperjesi Tanítók-Háza részére 320 ürmér gömbölyű tűzfát, az egységáruk 70%-ának elengedése mellett kiszolgáltasson. Késznek nyilatkozott továbbá a miniszter évenként 150 ürm. bükk-hasábfát a kincstári faraktárból teljesen díjtalanul kiszolgáltatni, ha az intézet kötelezettséget vállal az iránt, hogy hajlandó lesz kincstári erdőtiszteknek az eperjesi jogakadémiát vagy az itteni középiskolákat látogató két fiát évenként az intézetbe fölvenni s őket benlakási és ellátási alapítványi ingyenhelyekben részesíteni.

— **«Az amerikai kettős-könyviteli mód a gyakorlatban»** cím alatt áttekinthető kézikönyv jelenik meg legközelebb *Laszlo* Vilmos vasgyári főkönyvelőtől. Az «amerikai kettős könyviteli mód»-ról magyar szakkönyv alig van, idegennyelvű szakkönyvekre voltak utalva azok, a kik ezzel megismerkedni akartak. Az amerikai könyviteli mód a gyakorlatban már annyira tért hódított, hogy szükséges minden könyvvezetőnek, kereskedőnek,

vállalkozónak megismerkednie ezzel. E könyv tartalmazni fogja kéthavi üzletemetnek teljes kidolgozását, szemléltető módon, a gyakorlatban előforduló több változatban, rövid magyarázó rész kíséretében, úgy, hogy az érdeklődőnek alkalmat nyújt egy könyvből az amerikai mód egész lényegével megismerkedni. Szak-tekintélyek e műről a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak. A könyv a «Zala» nyomda-részvénytársaságnál, Nagykanizsán jelenik meg. Ára 5 kor.

— **Az eperjesi városi távbeszélő-előfizetők** sorába újabban a következők léptek: 96. *Zahler* Testvérek, kereskedők; 115. dr. *Weiszler* Emil, ügyvéd; 116. *Pawlas* Julián, cs. és kir. főhadnagy; 119. a «Sultán»-forrás vasúti raktára; 121. dr. *Lichtig* Artúr, ügyvéd.

— **Tanulmányi kirándulás.** Május 21-ikén délután a kir. kath. főgimnázium 30 (III. és V—VII. oszt.) tanulója, pompás időben, *Jakobei* Dezső és dr. *Janicsek* József tanárok vezetése mellett, tanulmányi kirándulást tett Héthársra, onnét Tarkó- és Hönigvárára. Hétháron megnézték a Szt.-Mártonról nevezett templomot, a melyet Tarczai Tamásnak a Mohácsnál elesett fia, Tarczai Miklós, egykor II. Ulászlónak kamarása, majd II. Lajosnak főkamara, építettett föl, illetőleg újjá Raguzai-Vinczéval, 1513. évben. Maga a templom csúcsíves stílusú, a nyugati és déli belső bejáratok dúsán tagozott kőajtókeretei, az orgonakarzat némi balusztermaradványokkal, továbbá a szentély falában levő szentségház csinos külső kőfaragványaival renaissance-stílusú. A templom déli kápolnájában aluszsa örök álmát az 1493-ik évben elhalt Tarczai Tamás, Mátyás királynak morvaországi, cseh és lengyel hadjárataiban s Bécsnek megvívásánál egykori jeles hadvezére. Vörösmárványkő síremlék-táblája gondos kivitelű domborműben, teljes hadifőlszerelésben ábrázolja a hőst. A templomban még pár Dessewffy-síremléktábla látható. A templommal egykorú s a veit-stossi iskola naturalisztikus felfogásában készült a főoltár három, életnagyságú szobra (köztük egyik Szent-Mártoné, a templom pátronusáé) és az oltárszárnyaknak még most is eleven színű, szép képei. A legközelebbi két mellékoltár szobrai régibbek. Az északi oldalkápolna a XVIII. századból való. A templomot újabban renoválták. A parochia, egyéb régi okmányok közt, Mátyás királynak eredeti pergamenes latin levelét őrizi, a mely a Tarczai Tamástól fizetendő dézsma ügyében van kiállítva. Mindezen nevezetességeket a tanulók nagy érdeklődéssel nézték meg *Brühl* Menyhért prépost-plébános szíves kalauzálása mellett, a kinek igen jó esett vendégszeretetét is őszinte hálaival vették a kirándulók, a melyben őket pompás uzonnával részesítette. Ezután, *Jakobei* Dezső vezetésével, megtekintették Tarkó- és Hönigvárat. Mindkettő 1556. óta romokban hever. Este Pécsújfaluról, ugyancsak vonattal, 9¹/₂ óra-kor szerencsésen, vígan hazaérkeztek.

— **Tennis-versenylabdák, rakettek, rakett olaj** kaphatók *Theiss* Ármán díszműárú-, fegyver- és játéküzletében, Eperjes, Fő-utca 58. sz. a.

— **Az Eperjesi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet** május 14-ikén tartotta alakuló-közgyűlését. Elnökévé dr. *Repák* Jenő címz. kanonokot választotta egyhangulag. Az igazgatóság tagjai: *Bakajsa* György, *Csabinyák* János, *Hutzel* János, *Kizák* János, *Szedlák* Tivadar és *Voloszinovich* Gyula. Póttagok: *Jurik* István, *Nádaskay* Géza és *Ravas* Miklós. A felügyelő-bizottság tagjai: *Csabinyák* Mihály, *Kovaliczky* Mihály, *Lillia* Zsigmond, *Szémán* István, *Vasskó* Jenő. Póttagok: *Jurik* István és *Szedlák* Tivadar. A szövetkezet javára 1032 üzletrészt jegyeztek 10,320 kor. értékben. Ebből 10,000 kor. alaptőkének helyeztetik, a fennmaradó összeg a tartalékalap javára fordítatik. Az üzletrészeket *Kizák* János pénztárosnál június 1-jéig bezárólag lehet befizetni, a határidőn túl eszközölt befizetések után, öt hónapon belül, kéthetenként 1 fillér késedelmi kamatot fizet a tag. A szövetkezet már a közel jövőben megkezd az árúfűtést.

As orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarköhögés, influenzánál.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Mindazok, kik gégehuruban szenvednek, Sirolin „Roche” által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Amelyekben szenvedők már rövid has-

nálát után lényeges könnyebbülést éreznek.
4. Szívroham, mirigydusadásos, szem- és orrhurutos gyermeknek rendkívül fontos szer a Sirolin.
A táplálkozást nagyban elősegíti.

Önk eredeti csomagolás SIROLIN „Roche”-t kérjünk és pótszerkeket határozottan utasítsunk vissza.

F. Hoffman-La Roche & Co Basel (Schweiz) Grenzach (Baden)

Sirolin

„Roche”

lehető minden gyógyszertárban.
Ára évenként 4 koronát.

— **Az idegenforgalom** újabban hatalmas lendületet vett hazánkba *Pöstyén-fürdő* révén, melynek vendégei tudvaleg nagyjából külföldről keresik fel a csodás hatású gyógyizapot. A rheumában, köszvényben szenvedőknek valóságos nemzetközi találkozója lett ez a hely. Méltányolva Pöstyén kiváló jelentőségét, a fürdő kérelmére Budapest—Berlin között egy új, közvetlen gyorsvonat-összeköttetés rendezéséről, hogy a külföldi betegek minél könnyebben juthassanak gyógyulásuk helyére.

— **Majális.** Az eperjesi kongresszusi izraelita hitközség népiskolája május 29-ikén, vasárnap a Szent-László-hegyen majális tart, melyre a m. t. szülőket és érdeklődőket tisztelettel meghívja a tantestület.

— **Hallotta már,** hogy azok a szobapadlók, a melyeket a valódi Eisenstädter-féle *Egylasine-padlófényárammal* kennek be, három óra alatt megszáradnak és gyönyörű, évekig tartó fényben ragyognak? Az Egylasine-padlófényáram minden nagyobb festék- és fülsterkereskedésben kapható. Egyedüli gyárosa: Eisenstädter Testvérek fényáramgyára Bécs, IV/1. Ügyeljen a védjegyre, a mely páncélos lovagot ábrázol és minden dobozon látható.

— **Az eperjesi színház új igazgatója.** Városunk szünügyi-választmánya május 24-ikén tartott ülésében *Mezey Kálmán* választotta meg — egy évi időtartamra — színházunk igazgatójává. Kívülre még két más igazgató pályázott színházunkért. A döntést az a körülmény késleltette, hogy a Sátoraljai helyre tervezett kerületalakítás csak a legutóbbi időben ejtett el, és pedig azért, mert egyes városok másirányú kötelezettségek miatt egyelőre nem voltak bevonhatók a kerületbe. Így Ungvár még egy évig Miskolcra van kötve. A kerület eszméje eképp csak egy év múlva valósítható meg, mindazáltal a két város egymáshoz való közeledése már abban is kifejezésre jut, hogy ugyanegy igazgatója lesz s Eperjes szüniidénye is úgy állapított meg, hogy a két város a kerületalakítás esetére erre nézve már megállapodott, t. i. okt. és nov. hónapokon át Eperjesen játszik a társulat s innét Sátoraljai helyre megy másfél hónapra. A tavaszi idényünk pedig ápr. 15-iktől május végéig terjedő időre esnek, míg ezt megelőzőleg ismét veszi ki a pótszezonját. *Mezey* kipróbált, régi jónevű igazgató, ki anyagilag is állja ígéreteit. Legutóbb a besztercebányai kerületet igazgatta, míg a besztercebányai színház le nem égett. A választás igen jónak látszik s remélni lehet, hogy közönségünknek egy jó társulat előadásainak élvezetében lesz része.

— **Új czég.** Az eperjesi törvényszék *Buchner és Moskovits* gép-, épület-, mű- és vas-szerkezeti lakatos- és asztalos-munkák czégét a czégjegyzékbe bevezette. Tagjai *Buchner Sándor* és *Moskovits Gyula*.

— **Menettérti-jegyek Wienbe** kaphatók, 20%-os mérsékléssel, az ottani vadászati kiállítás tartama alatt a Máv. összes állomásairól. Kassáról a jegyek árai: gyv.: 86:70 és 57:50, szv.: 62:10, 41:30 és 27:40 kor. A jegyek 14 napig érvényesek. Az utazás 3-szor megszakítható. A jegyek fenti árban befoglalatik egy kiállítási belépő-jegynek 60 fill. ára is.

— **A M. Kárpátgyűlés Eperjesi Osztálya** május 18-ikán d. u. 4 órakor igen szép közönség előtt tartotta meg felolvasását, bemutatva Nagysárost, a szinyelipőczy völgyet és a Branyiszkot. A közönség nagyon meg volt elégedve. — Figyelmeztetjük az Osztály tagjait a június 5-ikén a Hernád át-törése és a Lapis refugii-ra tervezett kirándulásra. A krakói kirándulás június második felében fog megtartani.

— **Fényképészeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, a kik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az *A. Moll* czégnek (Bécs, I., Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei árúháza, a melynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a czég.

— **Az agrár-programm.** Gr. Károlyi Mihály, az O. M. G. E. elnöke, gr. Dessewffy Aurél, az O. M. G. E. volt elnöke, és dr. Darányi Ignác volt földművelésügyi miniszter a magyar agrártörvényeket röviden összefoglaló és a mezőgazdasági érdekekkel vonatkozásban álló, aktuális kérdésekben a magyar agrárpolitika évek óta követett hagyománya nyomán irányt jelölő agrárprogramot tettek közre. Ez kiemelt pontban a következőket tartalmazza: 1. Kívánjuk a választói-jog nemzeti reformját. 2. Követeljük a nemzeti termelés védelmét. Kívánunk olyan agrárvámokat, a melyek a jövedelmező gazdálkodást lehetővé teszik. 3. Kívánjuk a mezőgazdasági értékesítés szervezését. Kívánjuk a mezőgazdasági ipar fejlesztését. 4. Kívánjuk a falusi élet kellemesebbé tételét. Dolgozni akarunk a falusi jóléért. 5. Kívánjuk a gazdasági szakoktatás

fejlesztését. Sürgetjük a mezőgazdasági érdekképvélet törvényes szervezését. 6. Kívánjuk a mezőgazdasági hitel fejlesztését és olcsóbbtételét. 7. Követeljük szőlőtermelésünk védelmét. 8. Kívánunk nemzeti földbirtok-politikát. A magyar föld legyen a magyaroké. 9. Követeljük a kereskedelmi törvények módosítását. Követeljük a tőzsdereformot. A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület legutóbbi közgyűlése — *Piller Kálmán* elnök indítványára — ezt a programot készségesen elfogadta s azért az Omgének üdvözlését és köszönetét fejezte ki.

— **A budapesti, nemzetközi repülőversenyekre** utazó vidéki közönség elszállásolásáról a repülőversenyek irodájában működő elszállásolási iroda gondoskodik. Csinosan butorozott és kényelmes utcai- vagy udvari-szobák és lakosztályok, kiszolgálással, úgy napokra, mint a verseny egész tartamára, mérsékelt áron rendelkezésre állanak. Mindennemű megkeresésre készséggel válaszol az elszállásolási iroda, mely, a repülőversenyek irodájával együtt, a fővárosi Vigadó épületében van. A lakásokra vonatkozó felvilágosítás díjtalan. A versenyek részletes programját, tudnivalókat, helyszínrajzokkal és érdekes tartalommal, 1 kor. 10 fill. bélyeg ellenében az elszállásolási iroda azonnal megküldi az érdeklődőknek.

— **A ki harapós kutyát tart.** *Jakubcsik* Mátyás tótsóvári lakosnak harapós természetű kutyája e napokban *Vrabely* András ugyanottani lakosnak 3-éves, hasonnevű fiát olyannyira megharapta, hogy ez ennek következtében orbánczot kapott, és most igen súlyos beteg. A kutya gazdája ellen gondatlanságból okozott, súlyos testi sértés miatt megindult a bűnvádi eljárás.

— **A ki hamis 5-koronást ad ki.** *Zahler* József héthársvidéki segédjegyző kártyázás közben hamis 5-koronást tett, tudva, forgalomba. A kiszebeni járásbírósa őt e miatt 20 kor. fő- és 5 kor. mellékbüntetésre ítélte s az ítéletet, fegyelmi szempontból, Sárosvármegye közigazgatási bizottságával közölte. A közigazgatási bizottság, *Bánó* Adár vm. főjegyző előadása alapján, a fegyelmi eljárás folyamatbeteletét mellőzte, mert ez az eset körülményeinél fogva szükségesnek nem mutatkozik.

— **Gyermekszépségverseny** rendez júliusi számában a BUDAPESTI ILLUSZTRÁLT SZALON-LAPOK szerkesztősége. Száz fiúcska és száz legszebb leányka arcképét közli, remek reprodukcióban, a kiváló gondnal szerkesztett és pompásan kiállított folyóirat, 200 szebbnél-szebb ajándékot ad a jury által kiválasztandó, legszebb gyermekeknek. A pályázatban mindenki résztvehet. Az eredeti arcképek hátra irandók: a gyermek neve és életkora, a szülő neve, foglalkozása és lakhelye. Lehetőleg jó képek a következő címre küldendők: A BUDAPESTI ILLUSZTRÁLT SZALON-LAPOK szerkesztőségének, Budapest, VIII., Aggteleki-u. 10.

— **A választás napján a szesz-italoktól való tartózkodás** érdekében a Magyarországi Független Good-Templar Rend Eperjesen is falragaszokat függesztetett ki. Ezek szerint lelkiismeretlen ember az, a ki a maga és a hazája sorsa fölött szesztilt elkaült fejjel ítélkezik. A szeszital u. i. a választókat józan eszűtől megfosztja, elméjük világosságát elhomályosítja. Ennélfogva mindenki, a ki igazán szereti hazáját és legszebb polgárjogát megbecsüli, a választás napján tartózkodik a szesz-italoktól. A rend ezenkívül a belügyminiszterhez kérvényt nyújtott be az iránt, hogy rendelje el a választás napjára a korcsmáknak bezárását és a szesz-italoknak kimérését.

— **Vásáráthelyezés Palocsán és Kassán** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Palocsa községben a szeptember 29-ikét követő keddre eső országos-vásár ez évben kivételesen október 11-ikén, továbbá a Kassán június 1-jére eső országos állatvásár ez évben kivételesen június 8-ikán tartassék meg.

— **Az állami és a felekezeti iskola kérdése** foglalkoztatta Sárosvárm. közigazgatási bizottságának legutóbbi ülését. Dr. *Tergina* Gyula kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő előterjesztette, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Vörösbalmán állami iskola felállítását rendelte el még 1906-ban. A mikor azonban a tanfelügyelő a rendelet végrehajtása céljából a helyszínen megjelent, a hitközség azt a nyilatkozatot tette, hogy állami helyett felekezeti iskolát kíván, még pedig *Jakabföld* községgel együtt. A tanfelügyelő azonban ezt a községet elválasztotta. Az iskolát felekezeti alapon föl is állították, a költségeket kivetették, de egyesek fölébbsztek. Ennek következtében a közigazgatási bizottság a fősolgabíró a helyszíneire kiküldötte, a ki egyezséget létesített, a mely szerint a hátralékos 864 kor.-t a hívek kifizetik.

Az egyezség jóvá is hagyott. Most *Pernyik* Endre, mint kerületi esperes, felebbezett, s az adóarány szerinti kivétel és behajtás elrendelését kérte. A közigazgatási bizottság *Pernyik* felebbezését elutasította és ki-mondotta, hogy a fősolgabíró előtt kötött egyezségben kitüntetett összegek behajtandók.

— **A nagyvitézi emberölés ügyében,** a melyben *Fleischer* Ármán korcsmáros- és birtokosnak megölése miatt a törvényszék ifj. *Schneider* Gyulát és *Schneider* Tibort helyezte vád alá, máj. 24-ikén tartotta meg a főtárgyalást a törvényszék, mint esküdt-bírósa, dr. *Körtvélyessy* Dezső törvsz. bír. elnöke alatt. Mint közzétett, *Fuhrmann* Imre kir. ügyész, védőként dr. *Kemény* Béla kassai ügyvéd, a sértettek képviselője gyanánt pedig dr. *Ferbstein* Károly ügyvéd járt el. Az esküdtek — a főnökük, *Semsey* Ottó, által kihirdetett verdikt szerint — a 22-éves ifj. *Schneider* Gyulát az erős felindulásban elkövetett, szándékos emberölés büntetében bűnösnek nyilvánították, és őt a törvényszék 1-évi és 9-havi börtönbüntetésre ítélte; ellenben a 15-éves *Schneider* Tiborra nézve az eljárás védelemből következtében megszüntette. Idősb *Schneider* Gyulát, az apát, a törvényszék csak mint tanút hallgatta ki. A védő az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be, a mely fölött a kir. Kúria fog dönteni.

— **Az idegesség korszakát** éljük és ma, midőn a gyors cselekvés főurója a haladásnak, mindenkinek futnia kell, gyors tempóban kell cselje felé iramodnia. Idegesen szaladunk, elfáradunk és gyakran elfelejtjük, hogy a gyors eláradásnak mily egyszerű módon tudnánk gátat vetni. Tudjuk, hogy a szilárd, kemény anyagú tárgyon való menetelés rázkódást okoz és az idegeket támadja. A mikor kocsin megyünk, ezért keressük a gummikereket és szerencsére itt van már az az idő, a mikor a gyalogjáró is élvezheti a gummianyag kiváló tulajdonságának, a rugalmasságának óriási előnyeit. Ezt azonban csak oly módon érhetjük el, ha nem járunk el felületesen, mert miként mindenben, ebben is megteremtette kifejlesztett forgalmunk a látszólagosan azonos, de tényleg csak hiányosan pótló olcsóbb anyagokat. A cipősarok csak akkor felelhet meg hivatásának, ha alapanyaga a valódi nyerskaucsuk, a mely szívóssága következtében szinte korlátlan tartósságról biztosít, bámulatos rugalmassága által pedig igazán nyújtja is a várt előnyöket. Nem szabad bármely hangzatos nevű, külföldi eredetű látszatát keltő terméket elfogadnunk, hanem vessük emlékeztünkbe a «Palma» szót és követeljük lábbeliszállítónktól, hogy csakis ezen főirással ellátott, valódi kaucsuk-czipősarkot adjon.

— **A nagysárosi vár elhanyagolt állapotáról** dr. *Bruckner* Győző iglói ev. főgimnáziumi tanár, ismert műtörténész, a Szepesi Tanárikörben, Lőcsén, «Pusztuló műemlékeink védelme» czímen, legutóbb tartott felolvasásában következőleg nyilatkozott: «Elszomorító tapasztalatokat szerez az is, a ki meglátogatja II. Rákóczi Ferenc elfogatásának színhelyét, a nagysárosi várkastélyt. Ez már olyan rozoga állapotban van, hogy az eső minden szobába becsurog, és félő, hogy néhány esztendő elegendő lesz a tetőzet teljes összeomlására. A dúsgazdag *Pulszky*-család pedig, a melyé jelenleg a kastély, csak takarékosági szempontból nem hozta rendbe, mert így, mint műemlék, nem esik oly nagy adó alá, mint ha lakható várkastély gyanánt volna berendezve. A téglá- és vakolat-hulladék már szinte lehetetlenné teszik az ott-tartózkodást. A nagysárosi vár fellegvára pedig már összedőlt volna, ha a Magy. Kárpátgyűlés eperjesi Osztálya nem vette volna gondozás alá.» Majd, a tanulmányi kirándulásoknak hasznos voltáról elmélkedve, így folytatja: «A fiúk révén a szülőkhöz is közelebb jutottunk czélunk érdekében; azok elbeszélék odahaza a látottakat, és több szülő kedvet kapott, hogy az illető műemléket, várost, romot stb. szintén megtekintse. Többen elkérték már tőlem az azzal foglalkozó pályadolgozatot, hogy előre tájékozódjanak; sőt már pozitív eredménye is lesz nemsokára annak, hogy az érdeklődést szélesebb körben fölkelteni iparkodtunk. Feltűnt a fiúknak ugyanis a nagysárosi várkastély siralmas állapota, a melyet tulajdonosa, noha milliomos, dűledezni enged. Az egyik kiránduló fiú attya, a ki szintén velünk volt és így a helyszínen, tudomást szerzett erről, megígérte, hogy a tulajdonos egy rokonánál, ki jó ismerőse, a várkastély restaurálása érdekében minden befolyását latba veti. Ha értesüléseim megbízhatók, a munkálatokat a kastélyban már meg is kezdték.»

— **Szepesbélai fürdőtelep megállóhely.** A cs. kir. szab. kassa—oderbergi vasút arról értesít, hogy a késmárk—szepesbélai h.-é. vasút-állomás szepesbélai—barlangligeti vonalának 20 1/2 km.-nél «Szepesbélai fürdőtelep» elnevezéssel egy idegny-megállóhelyt létesített, mely jún. 1-jével fog a köz-forgalomnak átadtni. Az új megállóhely június 1-jétől szept. végéig a 859., 860., 865., 864., 869. és 868. sz. vonatok feltételeseleg meg fognak állani. A felszálló utasok jegyeiket a vonatok kalauzáinál, a Szepesbélai-Barlangliget állomásról érvényes menetilletékek alapján válthatják.

Sorozójárási székhelyek áttele. A honvédelmi miniszter, tekintve, hogy Felsővízközön és Hétháron úgy a sorozás megtartására, mint a sorozóbizottság tagjainak elhelyezésére elegendő és megfelelő helyiségek állanak rendelkezésre, elrendelte, hogy a felsővízközi sorozójárási székhelye Bártfa városból Felsővízköz községbe, a héthársi sorozójárási székhelye pedig Kisszeben városból Héthárs községbe helyeztessék át és az 1910. évi fősorozás már az új sorozási székhelyeken tartassék meg.

Magyar Védőegyesület eperjesi fiókjá.

Rovatvezető: Stark Zsigmond egyes. titkár.

Utazás az eperjesi ipar körül.

V.

Új ipartelep Eperjesen.

Úgy érezzük, hogy Eperjesen az iparüzési kedv és iparfejlesztési áramlat frissebb szellőcskéje kezd lengedezni, mert íme, egy évben egyszerre két ipartelep lát napvilágot, ez még Eperjesnek, ennek a tespedő városnak is kissé szokatlan mozgalmasságára vall. Bár a nagystílusú tervezők és örökös fellegr-éptők e kijelentésre gúnyos mosolyra csucorítják szájukat, azt állítván, hogy a nagyvárosi hóbort mondatja velünk, hogy városunkban a vállalkozási szellemnek egy új aerája vette kezdetét. Azonban mi szerények vagyunk, örömmel regisztráljuk, hogy a buzdító szónak, az úgy ujságban, mint előszóval hirdett eszméinknek lassan ugyan, de annál biztosabban akadnak hívői, sőt követői is nemcsak elvben, hanem tetteleg is, és hogy lelkesítő szavunk akár a legszerényebb formában is élő alakot ölt, az nekünk teljes elégtétel arra, hogy lankadlan kitartással folytassuk iparfejlesztési eszméink hirdetését.

Hogy Eperjesen az építkezési kedv csak néhány esztendeje kezd valamelyes lendületet venni, abban mindenesetre nagy része van annak a némi túlzással technikus-invázióknak nevezhető áramlatnak, mely városunkban rövid idő óta örömmel tapasztalható. Míg azelőtt csak egyszerű kőművesekből pallérokká és építési vállalkozókká vedlett iparosok képviselték ezt az iparágat, addig ma már több okleveles építész, mérnök és építőmester látja el Eperjes építkezési szükségletét és reméljük, hogy Eperjes kopott, elavult külső képe csakhamar modern, viruló, tetszetős ifjú külsőt fog nyerni.

Az építési vállalkozók eledig Eperjesen nagy szükségét érezték oly nagyobbabású épületasztalos- és lakatos-műhelynek, mely ebbeli szükségleteiket megfelelő módon fedezni tudta volna és így kénytelen-kelletlen Kassán kellett összes lakatos- és asztalos-szerelvényeiket beszerezni.

Annival örövendesebb tehát az a tény, hogy akadt két, vállalkozó kedvű egyén, kik e fontos szükségletet belátva, ily ipartelep létesítését sikerrel nyelbeütötték; Buchner Sándor műlakatos az egyik, Moskovits Gyula vaskereskedő a másik, kik szakértelmet és tőkét párosítva, e vállalat megteremtését elhatározták és páratlan gyors igyekezettel annyira előrehaladtak már, hogy jövő hónap közepén gyárukat üzembe is helyezhetik.

Az új gyártelep a Lőcsői-úton, a csendőrkaszárnya mellett, 1800 négyzetöltnyi területen terjeszkedik ki. A gyárépület, elég tetszetős külsővel, 60 méter hosszú és 11 méter széles. Végre az első eperjesi gyár, mely tágas, világos, kényelmes otthont nyer! A vállalat címe elég hosszú és sokatmondó: *„Első eperjesi gép-, épület-, műlakatos- és asztalos-gyártelep, Buchner és Moskovits”*. Ha a két cégárs mindazt megvalósítja, a mit címében ígér, úgy jövőjét illetőleg szép reményekre jogosít fel. Az előzmények arra vallanak, hogy be fog teljesedni várakozásunk. A cég, pénzt és fáradságot nem kimélve, a legmodernebbül rendezi be telepét. A gyártelepbe investált tőke eddig 150,000 koronára rug, s bár a város a kedvezmények nyújtásánál nem igen erőltette meg magát, remélhetőleg az állam is, gépsegélyben, hozzá fog járulni a vállalat támogatásához.

A gyár berendezése nagyjában következő gépekből fog állani: a famegmunkáló-műhelyben: körfűrész, szalagfűrész, gyalugép, maró- és csapológép, csiszológép és hosszlyukfűrőgép, s megfelelő munkapadok; a vasmegmunkáló-műhely berendezése: esztergapad, gyalugép, csiszoló-, polirozó-, henger-rovátkoló gép (malom-örölhengerek részére), fűrőgépek, sajtók, transzmissziókalapács, ventilátor, kovács-tűzek, munkapadok stb. A cég kisebb tégely-öntődét is berendez vas- és fémöntési célokra. Továbbá egészen modern autogén-hegesztési eljárásra is berendezkedik, mely legújabb gázhegesztési módszer acél-, kovácsoltvas- és öntöttvasalkatrészek, törött géprészek igen megbízható hegesztésére, illetve összeforrasztására alkalmas. E módszerrel vastartványokat minden szegecselés nélkül, egy darabban lehet elkészíteni, a minek rendkívüli előnyei vannak.

A munkagépeket 25-lóerejű szívógázmotor tartja üzemben, a műhelyeket elektromos világítással is berendezik. A munkások száma 40 lesz, kiknek vezetését Buchner Sándoron kívül még egy művezető fogja végezni.

A cég elsősorban az összes épületasztalos- és lakatos munkák gyártására rendezkedett be. Ezenkívül készítenek vasrácsokat, díszes vaskapukat, sírkerítéseket és egyéb vasszerkezetű munkákat.

A cég egyszerűbb gazdasági-gépek gyártására is berendezkedik, mint gabonatisztító szelelő-rosta, kézi-hajtású szecska- és répvágógépek, jégsekreányok stb. Tekintve, hogy egyszerűbb gazdasági eszközeinkből még mindig sok vándorol be Ausztriából, csak kívánatosnak látszik ezeknek háttérbeszoritása.

Sárosme gyében eddig meglehetősen hiányt éreztük oly műhelytelepeknek, mely gépek javítására kellő szakértelmmel és megfelelő berendezésekkel vállalkozott volna.

A Groszmann Samu cég eddig inkább csak szesz-főzdeberendezésekkel foglalkozott. Így tehát Buchner és Moskovits vállalata még e tekintetben is hézagpótló szerepre hivatott, hogy vármegyénk iparosai és gazdái javítási munkákkal nem lesznek kénytelenek Kassát fölkeresni, mivel e cég is elég megbízhatóan fogja ezt teljesíteni.

Reméljük, hogy e vállalat oly mértékben fog fellendülni, mint a mily komoly szükséglet mutatkozott ennek létesítésére; hiszünk, hogy Buchner kiváló szak-tudása és Moskovits megbecsülendő üzleti agilitása a fellendítéshez teljes alapot nyújtanak majd.

Felelős szerkesztő:

Dr. Obetkó Dezső.

Kiadótulajdonos:

Kösch Árpád.

NYILTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu gyógyforrás

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik.

Kiváló óvszer a vörhenynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódnak folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyvíz és diätetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk	32 fillér.
3/4 „	40 „
1 literes „	48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk	6 fillér
3/4 „	7 „
1 literes „	9 „

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Felejthetetlen, szeretett jó leányom, illetve nőm gyászos elhunyta miatt érzett mély fájdalmunkban és bánatunkban osztozó szives részvételért hálás szívvel köszönetet mondunk.

Özv. Adriányi-Barts Mária. Hellmer Emil.

Az élet zavartalan örömeiből

● egy halandónak sem jut része. Ezt mindenki tapasztalhatja, a ki egy séta vagy kirándulás után nagyon meghűlve tér haza. De legalább könnyen segíthet a baján, ha mindjárt vesz a legközelebbi gyógyszerárban vagy drogériában Fay-féle valódi sződeni ásványpasztillát. Fay sződeni pasztillája nem engedi a meghűlést elhatalmasodni, használata azonkívül nagyon kellemes és kényelmes. Egy doboz ára 1 korona 25 fillér.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W.Th. Guntzert cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17.

1271—1909. sz.

Kisszeben r. t. sz. kir. város tanácsától.

Faeladási hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező erdőben A. üzemosztály II. tag 17., 20., 27., 29., 31., III. tag 1., 2. osztágaiban 1911—1915. évi időtartamban vetővágás alá kerülő, évenként az eperjesi m. kir. állami erdőhivatal által megállapított évi 18 kat. holdon lévő **fenyő épület-, haszon- és rúdfa-készletnek** eladása iránt 1910. évi június hó 14-ikén d. e. 10 órakor a városi tanács hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog megtartatni.

Kikiáltási ár:

1. A 20 cm. és azonfelüli átmérőjű fenyő-szálfá tömköbmétere (hat) 6 kor. 46 fillér.

2. A 10—14 cm. átmérőjű fenyőrúd drbja 40 fillér.

3. A 15—19 cm. átmérőjű fenyőrúd drbja 90 fillér.

Bánatpénz 2000 korona.

Az ívenként 1 kor. bélyeggel ellátandó írásbeli zárt ajánlatokban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti. A megajánlott vételár számjegyekkel és betűkkel is kiírandó.

Utóajánlatok el nem fogadhatnak, olyanok pedig, melyek a feltételektől eltérnek, figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek a városi tanácsnál és az eperjesi m. kir. erdőhivatalnál a hiv. órák alatt megtekinthetők.

Kisszeben, 1910. évi május hó 27-ikén.

Eiszelt Antal,
polgármester.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: Bein Simon cégnél, Eperjes.

Egy butorozott szoba

□ külön bejárattal □
június 1-jétől kiadó.

Bővebbet Merényi Sándornál, Szél-utca 4. szám.

Kiváló gyógyhatású

erős tápszert tartalmazó

tojás- és
csokoládé-cognak.

Különösen lábbadozók, aggok, betegek és gyermekek erősítésére is, orvosok által nagyon ajánlatik.

Kizárólagos egyedüli elárúsítási hely Eperjesen:

KUN SÁNDOR
fűszerüzletében.

Utczai lakás

modern berendezéssel (4 szoba, fürdőszoba
:: és mellékhelyiségek) ::

július 1-jétől bérbeadó.

Bővebbet Engländer Adolfnál, Szebeni-út 22. szám.

GÁNÓCZ GYÓGY-FÜRDŐ

Szepesmegyében, a Kassa—oderbergi vasút fővonalán, Poprádfelka állomástól 30 perc. — Posta, vasút, telefon és csendőrs helyben.

==== Gyorsvonatok feltételes megállóhelye f. évi június 15-től. ====

Fürdőidény május 15-től szept. 15-ig.

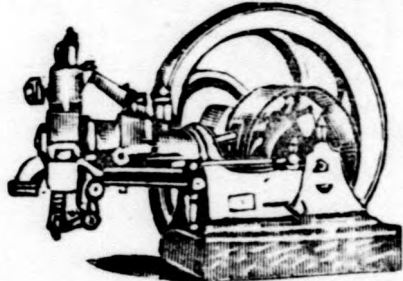
Rendkívüli szénsavtartalmú, 24-fokú hévízzel, mely most újból a vegyelemre és a fürdőtelep újonnan vízvezetékkel ellátva. Férfi és női fürdő, masszázs, és hideg gyógyosod alkalmazása. Ajánlatos reuma-, köszvény-, ischiás, ideges szívbetegségeknél, gyomorhurut-, emésztési bántalmaknál, vérérgényesnél, női bajoknál, sőt izomhüvelyeknél, görvélyes bántalmaknál és angolkórúknál felülmúlhatatlan és egyedül. — Szobák naponta 120 koronától feljebb. Házilag kezelik kúrákat, jó, izletes és olcsó ellátás. 1909. évben újonnan épült és modernül berendezett, kintő és olcsó kőser konyha

à la carte és table d'hôte.

Elő- és utóidényben tetemes árkedvezmény. Állandó fürdőorvos. Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küld a **Fürdőgondnokság, Gánóc.**

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert, legjobb gyártmányú benzin-, nyersolaj-, gáz-, petroleum-motorokat és lokomobilokat, :: valamint szivógázmotorokat. ::

==== Meglepő ujdonság! ====

EGYETEMES GENERATORUNKAL

a tényleges lóerő

óránként ^{csak} 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. sz. :: Telefon 12—91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

A Fő-utca 23. számú,

Berger-kávéházzal szemben lévő

ház eladó.

Bővebbet **Laczkó Lajos** háztulajdonosnál, **Diosgyőrvasgyár** (Borsodmegye).

Nagyobb szabású földmunkához

keresek vételre

használt, olcsó és jó állapotban levő

keskenyvágányú vasúti-anyagot

készpénzfizetés mellett

Írásbeli ajánlatokat továbbít **«Olcsó 100»** jelige alatt **Blockner I.** hirdetőirodája, Budapest, IV., **Semmelweis-utca 4.**

Darkau-fürdő

(Osztrák-Szilézia). **Legerősebb jódbróm tartalmú első-rangú fürdőhely.** Egyetlen hely, ahol tisztán jódfürdőt lehet használni. Gyógyjavulatok: görvélykór, syphilis, izzadmányok, érlemezés, csont- és izületbántalmak, nőibajok, csúsz stb. Legmodernebb gyógyeszközök. Ósregi park. Elegáns elhelyezés. Penzió gyermekeknek (kísérő nélkül). Posta-, távirat- és vasút-állomás. Idény május 15-iktől október 1-éig. **Dr. Klínek V. főorvos.** Prospektus és értesítés 50 pengyelmességre gróf Larisch-Mönnich fürdőigazgatóságától, Darkau. kérendő.

Soha többé!

szappant nem cserélek, mióta a Bergmann-féle Steckenpferd-Liliumtejszappant (védjegye: nádparipa) Bergmann és Társa Elba melletti tetscheni gyárából használom, mivel egyedül ez az összes gyógyszappanok között a leghatásosabb szepők ellen s szép, puha és lágy arcbőr ápolására. Darabja 80 fillér. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában.

SÁROSVÁRMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG : EPERJES : FŐ-UTCZA 79. SZÁM

..... Telefon-szám 11. Postatakarékpénztári cheque-számla 21,815.

Foglalkozik a pénzügyi üzletek minden ágával.

➔ **Alaptőke 400,000 korona.** ➔

Elfogad betéteket **4% netto** kamatozással.

Kölcsönöket ad váltókra, értékpapírokra, ingatlanokra.

Törlesztéses (amortizációs) kölcsönöket engedélyez 15—65 évi törlesztési időtartamra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Érdeklődőknek készpénzzel nyújt erre vonatkozólag bővebb felvilágosítást.

Sorsjegyek előnyös részletfizetések mellett.

Átutalások Amerikába a legolcsóbban közvetítetnek.

STUBNYA FÜRDŐ

518 méter t. f. m. 38—40° C fokú hévízzel.
Budapest—Rutkai fővonalon gyorsvonat megállóhely. Javallatok

REUMA KÖSZVÉNY

izületi és isomreuma megbetegedéskor, ischiás, neuralgia (idegbántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében, eczema, prurigo, psoriasis.

MAGASLATI GYÓGYHELY

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkúrák, porcellán-, kád- és természetes tükörfürdő, pakolás, izzási kúrák, villamosítás, masszázs és hidegvízgyógykezelés. Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, eltérő a társaság egyik remek fensikján és így megbecsülhetetlen mint légyógyhely is; nagy és szép park. Legolcsóbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tájélató elemzés. Saját fürdőzenekar, lawn-tenisz. Állandó nyelvi közönséggel. Hivatalos fürdőorvos: dr. Alth Egon lovag székessöv. gyakorló-orvos.

Előidény: július 1-ig. Utóidény: augusztus 20-tól.
50% engedmény.

Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál az igazgatóság.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLLÁSSAL

ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINT HETŐK.

HERKULES MOTOR VALLALAT

BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

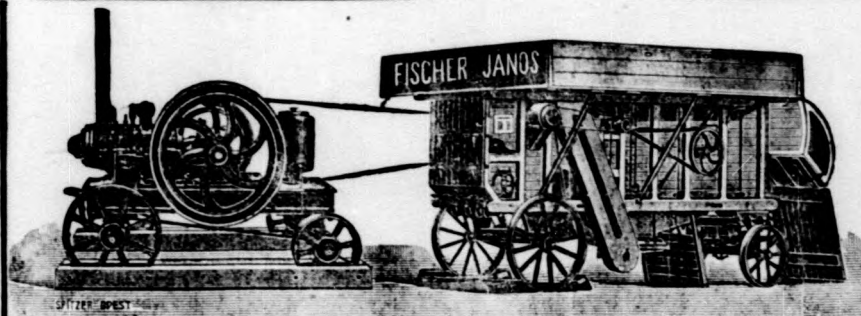
ELSŐRENŐÜ SZIVÓGÁZTELEPEK

ÜZEMKÖLTSÉG.

LŐERŐ ÓRÁNKINT

KB. 1½-2 FILLÉR

ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEGYZÉK INGYEN.

FISCHER JÁNOS mérnök, malomépítész, Budapest V., Nádor-utca 35. szám. Sürgőnycim: **TURBINA.**

Cséplőkészletek MUNKTELL

eredeti svéd nyersolajmotoros lokomobilok BENZIN- és szivógáztelepek

Legmesszebbmenő szavatosság, legbiztosabb üzem. Árjegyzék és költészet ingyen.

Oszi trágyázás!

Valódi **Stern** védjegyű

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Kalmár Vilmos

Budapest, VI., Andrassy-út 49. sz.

Képviselet és raktár: Weiser Ede, Kassa.

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti olomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Óvakodjunk a hamisítástól!

a Thomasphosphatfabriken, Berlin

vezérképviseelője

Szliács aczélfürdő

Felsőmagyarország.

Egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Idény: május 15-ikétől szeptember 30-ikáig.

Feülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női-bajok, hátság- és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

Mint fürdőorvos, dr. Rohrer Aladár hiv. fürdőorvos működik.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Odenbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragasok minden nagyobb vasúti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás, valamint lakás-árkedvezményről az elő- és utóidényben ad

a fürdőigazgatóság Szliácscon (Zólyom-m.).

Keskenyvágányú

36 db vaspörekocsi, 600 mm nyomtávolsággal, hasábfá- és téglaszállításra alkalmas, olcsón eladó vagy bérbeadó.

Érdeklődők írjanak «A. 5000» jellegre Mosse Rudolffhoz, Budapest, V.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörccs és gyomorbévi, rögzött székrekedés, májbántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sósorszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörzölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-székhely: Bécs.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Védők megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszern, mely már sok év óta legjobb bedörzölésnek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt beuásarlaskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—50, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. De Richter gyógyszerertára az „Arany oroslátnhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Csakis a gróf Larisch-Mönnich-féle KARWINI SZÉN

a legolcsóbb mindennemű gyári tüzemhez, valamint gazdasági célokra, mert hőfoka jóval magasabb a többi osztrau-karwini szénénél. — A gróf Larisch-Mönnich-féle karwini szén hőfejlesztőképessége mintegy 7600 kalória, kiváló előnye továbbá kitűnő osztályozása, jelentékenyen olcsóbb fuvardíja a többi sziléziai szénfajtákkal szemben. Ajánlatokkal minden állomásra, úgyszintén kitűnő minőségű karwini pirszenre, úgy öntődei, mint házfűtési célokra, valamint kétszermosott karwini kovácsszénre készséggel szolgál:

URBÁN S. L. a gróf Larisch-Mönnich-féle karwini szén és pirszenművek magyarországi vezérképviselője

Budapest, V., Nádor-utca 17. szám.

Telefon: 9-57 és 160-95.

Telefon: 9-57 és 160-95.

Jól bevezetett vidéki képviselők felvételnek.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Közvetlen német posta és gyorsközszolgálat.

Személyszállítás
(kajút valamint fedélkőzetásokat)

világ minden részébe
főképpen a következő vonalakon

Hamburg-Newyork

Hamburg-Argentína	Hamburg-Mexiko
Hamburg-Brasília	Hamburg-Afrika
Hamburg-Canada	Hamburg-Anglia
Hamburg-Cuba	Hamburg-Francoziaország

Szórakozó és üdülő utazások a tengeren.

A sikeres 13 napos „Meteor”-utak Drontheimig, északi utazások Izlandig, az északi fokra és Spitzbergakra, utazások híres fürdőhelyekre, Angliába, Iríndba és Skoziába.

Prospektusok ingyen és bérmentve.

Abteilung Personverkehr, Hamburg.

MINDENJÁT KAPHATÓ!

JOL JAR

HA VALÓDI PALMA KAUCSUK SAROK VAN CIPŐJÉN DE

ROSSZUL JAR

HA NEM ÜGYEL A VÉDJEGYRE

TESSÉK KIPRÓBÁLNI!

PALMA-KAUCSUK
RESZT. HRS. BUDAPEST
VI. KER. VOSZLOI 33. E. L. 108-04.

XXVIII-ik magyar királyi jótékony célú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítani. Ezen sorsjátéknak összesen 11,969 nyereménye van, melyeknek összes értéke 365,000 koronára rüg készpénzben.

Főnyeremény 150,000 K. készpénzben,

továbbá:	
1 főnyeremény	20,000 kor. készp.
1 „ „ „ „ „	10,000 „ „ „ „
1 „ „ „ „ „	5000 „ „ „ „
5 „ „ „ „ „	2000 „ „ „ „
10 nyeremény á	1000 kor. készp.
150 „ „ „ „ „	100 „ „ „ „
300 „ „ „ „ „	50 „ „ „ „
1500 „ „ „ „ „	20 „ „ „ „
10000 „ „ „ „ „	10 „ „ „ „

Húzás visszavonhatatlanul 1910. évi június hó 30-ikán.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapestén (Vámpalota) portmentesen küldetnek. Ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatálnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytörszében és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld

a magy. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Országszerte híre járja:

A «Keil-Lakk»-nak nincsen párja,
Pompás fényben a padló,
«Keil-Lakk» amellet olcsó.
A ki egyszer ilyet használ,
Többet mást nem tűr a háznál.
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a márvány,
Ha fehér «Keil-Lakk»-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.

Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van «Keil-Lakk», azurkék,
Kertibútor fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
«Keil-Lakk»-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott «Keil-Lakk»!

Mindenkor kaphatók:

VAJDICKA KÁLMÁN czégnél, Eperjesen.

Igló: Fogyasztási szövetkezet. — Kassa: Ifj. Novelly Sándor utóda. — Kisszeben: Kassevits J. János.

CARL KRONSTEINER-féle,

az idő viszontagságainak ellentálló, mész-

façade-festékek

50 színárnyalatban,
kilója 24 fillértől
feljebb.

Törvényileg védve.

Évtizedek óta a legjobban bevált és minden utánzatot felülmúl.

:: Egyedül czélszerű mázóanyag már festett façadeokon. ::

Mintakönyv és ismertetés ingyen s bérmentve. Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120.

Raktárak minden nagyobb városban.

Email-façade-festékek

szint nem enged, egyszeri mázóással fed, előmázolás nélkül is emailszerű keménységet ad, csak hideg vízzel keverve lesz használatra kész; antiszeptikus, méregmentes, likacsos. Ideális ház belső helyiségek, faéptítmények, még be nem mázólt épülethomlokzatok, nyaralók, kerítések stb. átfestésére.

☛ Kapható minden színárnyalatban és m²-je 5 fillérbe kerül. ☛